

**SPOŁECZNO–EKONOMICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU GIER ZESPOŁOWYCH
W POLSCE W LATACH 1999–2014**

dr Dorota Sokółowska

Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego i Turystyki w Białymstoku, d.sokolowska@wswfit.com.pl

W artykule pokazano wpływ społeczno–ekonomicznych uwarunkowań rozwoju gier zespołowych: gry w piłkę nożną, piłkę siatkową, piłkę koszykową oraz piłkę ręczną. Do uwarunkowań tych zaliczono w szczególności zamożność obywateli (czynnik ekonomiczny) oraz dostępność do infrastruktury sportowej (czynnik społeczny).

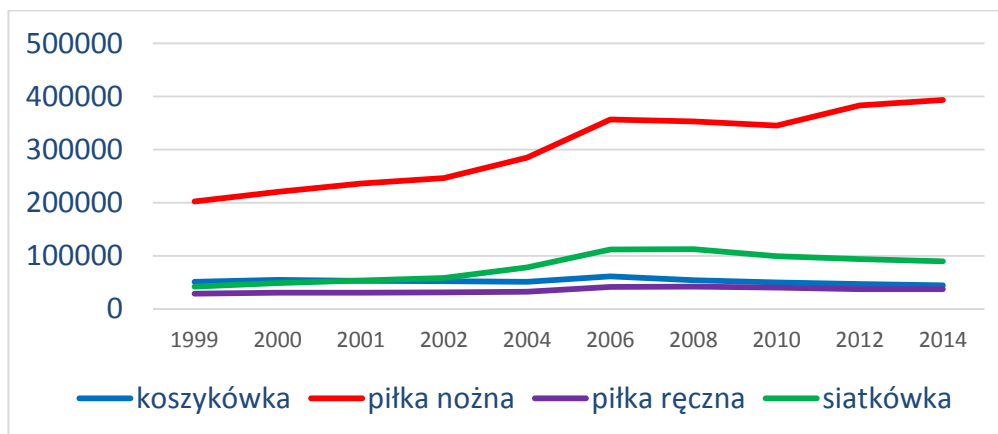
Korzystając z danych zaczerpniętych ze strony Głównego Urzędu Statystycznego oraz Banku Danych Lokalnych widać, że liczba osób uprawiających gry zespołowe w Polsce z roku na rok jest coraz większa.

Tabela – Liczba osób uprawiających gry zespołowe w Polsce

	1999	2000	2001	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014
koszykówka	50961	54646	52854	52594	51390	61348	54129	49628	46765	44275
piłka nożna	202312	220114	235767	246211	285038	356348	353126	344938	382847	393168
piłka ręczna	29045	30366	30684	31413	32733	41505	42205	40251	37378	37023
siatkówka	42275	48558	53745	58448	78468	111790	112657	99435	93934	89557

Największy skok popularności gier nastąpił w roku 2005 – 2006, gdy Polska weszła do Unii Europejskiej, co skutkowało napływem kapitału z krajów UE.

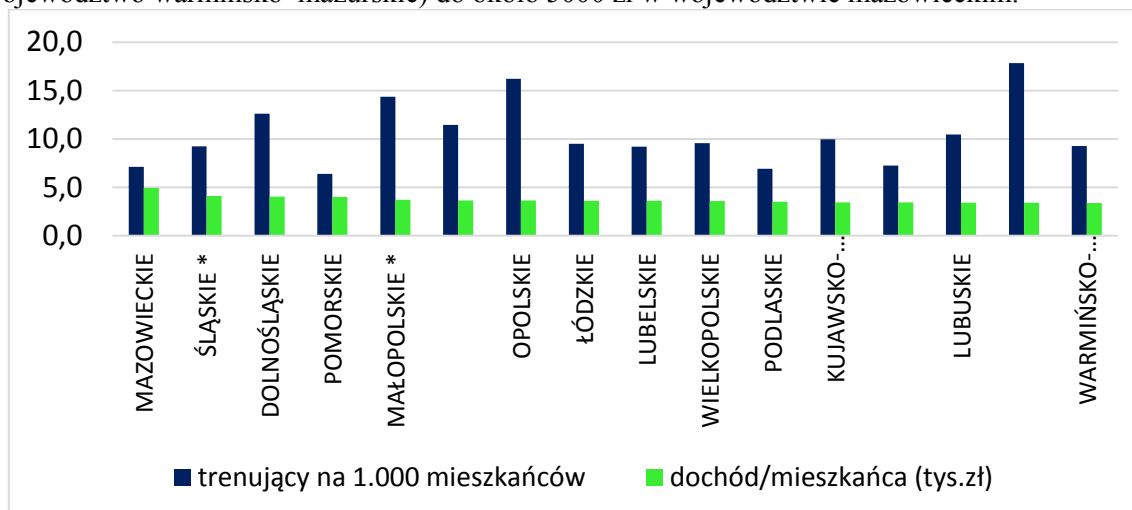
Jak widać na Wykresie 1, największą popularnością wśród gier zespołowych cieszy się w Polsce, jak i zapewne na całym świecie, piłka nożna. Jest to dyscyplina sportu wyróżniająca się na tle pozostałych gier, ponieważ swoją popularność zawdzięcza ogólnej dostępności, niskim kosztom i prostym regułom gry, co wpływa na jej masowość. Dane za lata 1999–2014 przedstawia Wykres 1.

Wykres 1 – Liczba osób trenujących gry zespołowe w Polsce w latach 1999–2014

Wpływ czynników społeczno – ekonomicznych na liczbę trenujących w piłkę nożną

W 2014 roku średnie dochody na mieszkańca (w podziale na województwa) wahały się od 3390 zł (województwo warmińsko–mazurskie) do około 5000 zł w województwie mazowieckim.

Wykres 2 – Dochody oraz liczba trenujących w Polsce w 2014 r. w podziale na województwa

Biorąc pod uwagę dochody mieszkańców (w tys. zł) oraz liczbę osób trenujących (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) wyznaczono współczynnik korelacji liniowej Pearsona

$$r_{xy} = \frac{\text{cov}(x, y)}{S(x) \cdot S(y)}$$

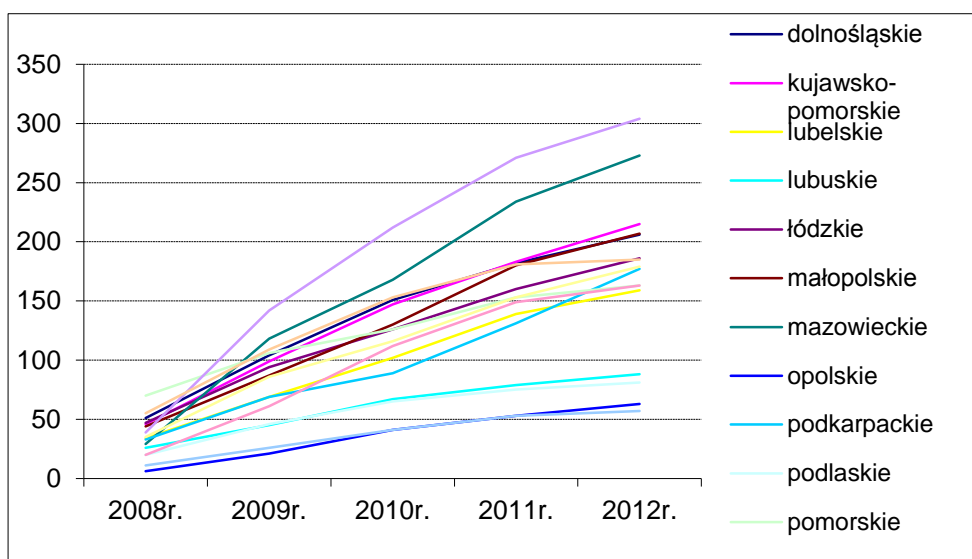
gdzie:

$$\text{cov}(x, y) = \frac{1}{N} \sum \sum (x_i - \bar{x}) \cdot (y_i - \bar{y}) \cdot n_{ij}$$

oraz:

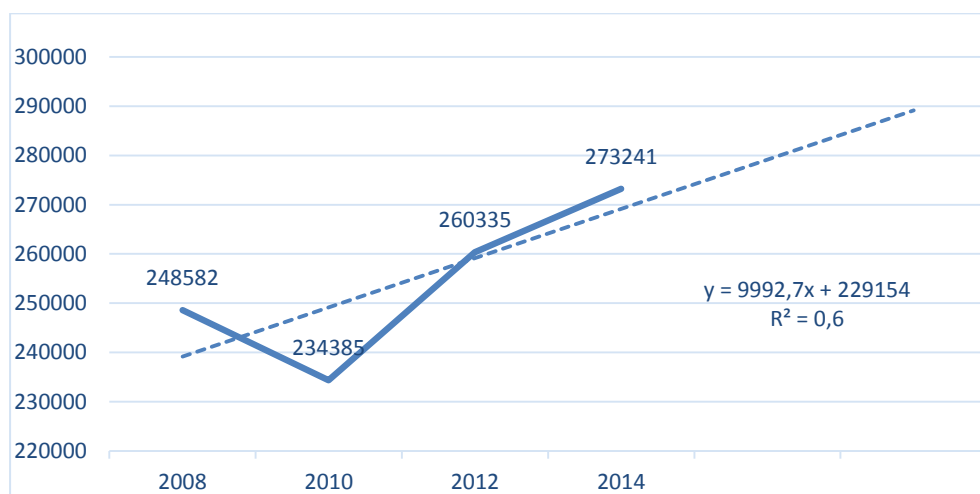
$$-1 \leq r_{xy} \leq 1$$

Współczynnik korelacji wynosi $r_{xy} = -0,27$ i potwierdza, że wraz ze wzrostem dochodu na mieszkańca ilość osób trenujących **maleje**. Jednakże jest to zależność umiarkowana. Od czego zatem zależy wzrost popularności gry w piłkę nożną w ostatnich latach? Zdaniem Autorki, głównym powodem była zwiększona dostępność do infrastruktury sportowej w postaci nowo wybudowanych boisk, potocznie zwanych „orlikami”.

Wykres 3 – Liczba zbudowanych „orlików” w podziale na województwa w latach 2008–2012

Biorąc pod uwagę liczbę młodzieży i dzieci trenujących grę w piłkę nożną widać, że trend ten jest rosnący

Wykres 4 – Liczba dzieci trenujących grę w piłkę nożną.

Na podstawie danych z lat 2008 – 2014 zbudowano model regresji mówiący, że z roku na rok liczba juniorów wzrasta o około 1000 osób i jest to trend rosnący (współczynnik determinacji $R^2=0,6$). Współczynnik korelacji liniowej Pearsona, pokazujący zależność liczby osób (juniorów) trenujących w piłkę nożną w zależności od ilości wybudowanych boisk, wynosi $r_{xy} = 0,69$. Zatem istnieje dodatnia silna zależność między badanymi wielkościami.

Podsumowując rozważania można stwierdzić, że zamożność nie jest czynnikiem determinującym wzrost zainteresowania piłką nożną, która jest dyscypliną ogólnie dostępną i nie wymagającą finansowania na poziomie amatorskim. Za to czynnikiem pobudzającym ten wzrost jest z pewnością budowa boisk przy szkołach, na osiedlach, w małych miejscowościach i wsiach.